

Premie Invest i Sverige AB
c/o Wistrand Advokatbyrå
att. Anders Perborn
Box 4149
203 12 MALMÖ

FI Dnr 03-5254-330

Föreläggande att upphöra med viss verksamhet som är tillståndspliktig enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse och enligt lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet

BESLUT

1. Finansinspektionen förelägger, med stöd av 6 kap. 10 § första stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, Premie Invest i Sverige AB, organisationsnummer 556519-2225, att inom en vecka från det att detta beslut vunnit laga kraft upphöra med den tillståndspliktiga verksamhet som består i att förmedla order avseende premieobligationer.
2. Finansinspektionen förelägger, med stöd av 6 kap. 10 § första stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, Premie Invest i Sverige AB, organisationsnummer 556519-2225, att inom en vecka från det att detta beslut vunnit laga kraft upphöra med den tillståndspliktiga verksamhet som består i handla med premieobligationer för egen räkning.
3. Finansinspektionen förelägger, med stöd av 5 kap. 22 § första stycket lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet, Premie Invest i Sverige AB, organisationsnummer 556519-2225, att inom en vecka från det att detta beslut vunnit laga kraft upphöra med den tillståndspliktiga verksamhet som består i kreditförmedling.
4. Finansinspektionen förelägger, med stöd av 6 kap. 10 och 12 §§ lagen om värdepappersrörelse samt med stöd av 5 kap. 22 och 24 §§ lagen om finansieringsverksamhet, Premie Invest i Sverige AB vid vite om femhundra tusen (500 000 kr) att upphöra med verksamhet som kräver tillstånd enligt 1 kap. 3 § punkterna 2 och 3 lagen om värdepappersrö-

relse och enligt 1 kap. 1 § första stycket punkten 1 lagen om finansieringsverksamhet.

5. Bolaget ska inom två veckor från det att detta beslut vunnit laga kraft skriftligen till Finansinspektionen komma in med uppgift om att den verksamhet som avses i punkterna 1-3 ovan har upphört.

Hur man överklagar till länsrätten framgår av bilaga.

Bakgrund

Den 27 mars 1998 förelade Finansinspektionen Premie Invest i Sverige AB, organisationsnummer 556519-2225, vid vite av 100 000 kr att upphöra med den tillståndspliktiga verksamhet som bestod i att förmedla order av premieobligationer mellan svenska kunder och Landesbank Schleswig-Holstein Girozentrale Copenhagen Branch (FI Dnr 3937-97-001). I brev till Finansinspektionen av den 14 april 1998 uppgav bolaget dock att man upphört med den tillståndspliktiga förmedlingsverksamheten och att man hädanefter skulle hänvisa kunderna direkt till nämnda bank.

Under hösten 2003 har Finansinspektionen, vid upprepade tillfällen, mottagit marknadsföringsmaterial och telefonsamtal från allmänheten angående Premie Invest i Sverige AB:s (bolaget) verksamhet. Av marknadsföringsmaterialet framgår att om man önskar köpa premieobligationer genom kredit kan man göra en beställning av nämnda obligationer och skicka den beställningen i förtryckt svarskuvert som är adresserat till bolaget. Av materialet framgår vidare att man som kund kommer att äga andelar i den sk. Bonusfonden. Med anledning härav har Finansinspektionen förelagt bolaget att till FI komma in med fullständiga uppgifter om den verksamhet som bolaget bedriver.

Bolaget har i yttranden till FI samt vid telefonsamtal lämnat bl.a. följande beskrivning av sin verksamhet. Premie Invest i Sverige AB marknadsför kreditköp av Svenska Statens premieobligationer till svenska privatpersoner. Huvuddelen av marknadsföringen sker genom sk direct mail. Marknadsföringsmaterialet innehåller en svarskupong där kunden kan ange hur många sk set av obligationer som kunden är intresserad av att köpa. Kupongen adresseras till en svarsadress. Denna brukar tillhöra huvudmannen (det danska bolaget Krogman & Partners Fondmaeglerselskab A/S). I den föreliggande kampanjen skickas svarskupongen till Premie Invest. Premie Invest har i detta fall fått huvudmannens uppdrag att ta emot svarskupongerna för huvudmannens räkning. När kupongerna mottagits underrättar Premie Invest huvudmannen vilka som anmält

intresse och hur många set obligationer respektive kund vill köpa. Huvudmannen köper då ett motsvarande antal obligationer på andrahandsmarknaden. Därefter uppdrar huvudmannen till Premie Invest att skicka kreditavtal och ett sk obligationscertifikat till de kunder som huvudmannen anvisat. På certifikatet finns angivet vilka obligationer som huvudmannen reserverat för kunden och som omfattas av köpet när kunden undertecknat kreditavtalet och gjort sin första avbetalning. På kreditavtalet finns en del med en förtryckt postgiroblankett. På blanketten finns plats för kunden att underteckna kreditavtalet. När kunden med blanketten gör sin betalning befordras betalningen och den undertecknade blanketten till huvudmannen eller den som huvudmannen anvisat. Under kredittiden sker samtliga betalningar till huvudmannen eller den som huvudmannen anvisat. Obligationerna förvaras under kredittiden i depå av huvudmannen. När kredittiden är slut uppdrar huvudmannen åt Premie Invest att ombesörja att obligationerna översänds till kunden. Den sk. Bonusfonden består av premieobligationer som Premie Invest köper in från Riksgäldskontoret. När kunderna köper premieobligationer får de också bonusandelar i Bonusfonden. Varje bonusandel är 1/10 av en hel premieobligation och ger 1/10 av vinsträtten i premieobligationen. Kreditgivare i bolagets upplägg har flera institut varit och bolaget kan inte svara på frågan vem som för tillfället är kreditgivare.

Bolaget har gett in en bolagsordning och årsredovisning till Finansinspektionen.

Finansinspektionens bedömning

Värdepappersrörelse definieras i 1 kap. 2 § punkten 1 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse som verksamhet som består i att yrkesmässigt tillhandahålla sådana tjänster som anges i 3 §. Enligt 1 kap. 3 § punkten 2 nämnda lag krävs tillstånd av Finansinspektionen för bl.a. förmedling av kontakt mellan köpare och säljare av finansiella instrument eller i annat fall medverka vid transaktioner avseende sådana instrument och enligt samma lagrum punkten 3 krävs tillstånd av FI för handel med finansiella instrument för egen räkning. Vidare krävs tillstånd enligt lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet om man bedriver näringsverksamhet som har till ändamål att bl.a. förmedla kredit till konsumenter, se 1 kap. 1 § första stycket 1 sistnämnda lag.

Förmedling

Av förarbetena till lagen om värdepappersrörelse (1990/91:142 s. 108) uttalas att ” en värdepappersförmedlares verksamhet bidrar till att effektivisera handeln med finansiella instrument. Detta sker genom att verksamheten leder till höjd omsättning beroende på att förmedlaren dels underlättar möjligheterna till kombinationsaffärer, dels breddar kundkretsen för fondkommissionärerna”. Vidare sägs att ”även om förmedlaren inte tar egna positioner eller handhar likvider utgör han en länk i handeln. Förmedlarens verksamhet underlättar handeln på värdepappersmarknaden vilket leder till att likviditeten förbättras.

Detta påverkar allmänhetens intresse för att handla med finansiella instrument. En förmedlares verksamhet bör därför vara tillståndspliktig”.

I bolagets marknadsföringsmaterial ingår ett förtryckt svarskuvert med Premie Invest i Sverige AB som adressat. Vidare har bolaget i sin beskrivning över verksamheten angett att svarskupongen skickas till bolaget som har att ta emot denna för huvudmannens räkning. Bolaget har vidare angett att när kredittiden är slut uppdrar huvudmannen åt bolaget att ombesörja att obligationerna överlämnas till kunden. Finansinspektionen anser att bolagets medverkan härvid – dvs mottagande och vidareförmedling av order - utgör sådan verksamhet som anges i 1 kap. 3 § punkten 2 lagen om värdepappersrörelse, dvs förmedling av kontakt mellan köpare och säljare av finansiella instrument.

Handel för egen räkning

Av prop. 1990/91:142 sid. 110 uttalas bl.a. att med handel för egen räkning avses handel med finansiella instrument som bedrivs yrkesmässigt och där det primära är att tillhandahålla en tjänst åt kunderna. Verksamhet som market maker är ett exempel på sådan verksamhet.

Av bolagets marknadsföringsmaterial framgår att när kunderna köper premieobligationer genom bolaget får de också bonusandelar i den sk Bonusfonden. Bolaget har angett att bonusfonden består av premieobligationer som bolaget köper in från Riksgäldskontoret. Varje bonusandel är 1/10 av en hel premieobligation och ger 1/10 av vinsträtten i premieobligationen. Finansinspektionen bedömer att bolagets agerande härvid är att likställa med att ha ett eget lager från vilket man tillhandahåller finansiella instrument – premieobligationer – till kunderna, vilket kräver tillstånd enligt 1 kap. 3 § punkten 3 lagen om värdepappersrörelse.

Förmedling av kredit

Enligt lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet krävs det tillstånd från Finansinspektionen för att förmedla kredit till konsumenter. Enligt lagens förarbeten, prop. 1987/88:149 s. 24, föreligger inte kreditförmedling om en mäklare bara förmedlat kontakten mellan kreditgivaren och kredittagaren. Endast om mäklaren aktivt medverkat vid kreditgivningen eller på annat sätt uppträtt så att kredittagaren haft anledning att uppfatta mäklaren som handlande enligt en ställningsfullmakt föreligger en kreditförmedlingssituation.

Av bolagets marknadsföringsmaterial framgår att kunderna kan köpa premieobligationer på kredit. Bolaget anger i materialet att avbetalning, räntor och alla avgifter ingår i månadsavgiften 100 kr per set i 48 månader. Varje set kostar 4 800 kr och kreditkostnaden anges till 1 010 kr per set. Kontantpriset är 2 350 kr och den effektiva räntan anges till 18,8 %. Bolaget har vidare uppgett att bolaget ombesörjer att kreditavtalet undertecknas. Inget annat institut än

Premie Invest förekommer i det utskickade materialet och det framgår således inte för kunderna vem som är kreditgivare. Bolaget har i brev till FI uppgett att det förmedlar kreditavtalet mellan kunder och den sk huvudmannen eller den huvudmannen anvisat samt att de löpande betalningarna sker till desamma. På fråga från Finansinspektionen kan bolaget dock inte ange vilket institut som för närvarande är kreditgivare. Vid en kontakt med den danska tillsynsmyndigheten, Finanstilsynet, uppger den myndigheten att Krogman & Partners Fondmæglererselskab A/S inte har tillstånd att lämna kredit.

Sammantaget anser Finansinspektionens att bolaget medverkar på sätt som får anses utgöra kreditförmedling i lagens mening. Verksamheten kräver tillstånd enligt lagen om finansieringsverksamhet

Finansinspektionens samlade bedömning

Sammanfattningsvis anser Finansinspektionen således att bolagets verksamhet utgör sådan verksamhet som anges i 1 kap. 3 § punkterna 2 och 3 lagen om värdepappersrörelse samt i 1 kap. 1 § första stycket 1 lagen om finansieringsverksamhet, dvs förmedling av kontakt mellan köpare och säljare av finansiella instrument, handel med finansiella instrument för egen räkning samt kreditförmedling. Verksamheten har sådan omfattning att den ska anses som yrkesmässig i den mening som avses i lagen om värdepappersrörelse samt är att anse som näringsverksamhet med ändamål att förmedla kredit till konsumenter enligt lagen om finansieringsverksamhet.

Beslut i detta ärende har fattats av Finansinspektionens styrelse. Vid den slutliga handläggningen har generaldirektören Ingrid Bonde, avdelningschefen Erik Saers, chefsjuristen Gent Jansson och enhetschefen Joakim Schaaf deltagit. Föredragande har varit Vibekke Eliasson.

Ingrid Bonde

Vibekke Eliasson